

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет технологій і дизайну
Кафедра технології і конструювання швейних виробів

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету міжнародних
відносин

В.В. Третько

Підпис

28 08

20 20

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна **Методологія та організація наукових досліджень в туризмі**

Освітньо-професійна програма **Туризм**
Рівень вищої освіти **Другий (магістерський)**

Таблиця 1 – Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Журба Ігор Євгенович
Профайл викладача	http://mvt.khnu.km.ua/zhurba-igor-yevgenovych-doktor-ekonomichnyh-nauk-profesor/
Е-mail викладача(ів)	igor.zhurba@ukr.net
Контактний телефон	097-46-26-177
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/index.php?categoryid=263
Навчальний рік	2020-2021
Консультації	Очні: вівторок, 4-а пара, 4-503 Онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Загальна характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Аудиторні заняття, год.				ІРС	СРС	Форма семестрового контролю	
				кредити ЄКТС	Години	Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття			Залік	Іспит
О	Д	1	1	4	120	51	17	–	34	–	69	+	-

Анотація навчальної дисципліни

Найважливішою ознакою науки є метод дослідження – сукупність прийомів і операцій, способів обґрунтування системи знань, контролю об'єктивності отриманих результатів. У курсі «Методологія та організація наукових досліджень в туризмі», метод визначається як спосіб досягнення певної мети, сукупність прийомів або операцій практичного або теоретичного освоєння дійсності. Метод є шляхом пізнання, що дослідник прокладає до свого предмета, керуючись певною гіпотезою. Для студентів курс подається як система принципів, вимог, правил, керуючись якими вони можуть досягти поставленої мети. Акцентується увага, що метод означає для дослідника знання того, яким чином, в якій послідовності здійснювати ті чи інші дії для вирішення тих чи інших завдань. Дисципліна викладається для студентів денної форм навчання другого (магістерського) рівня спеціальності 242 Туризм. При викладанні дисципліни використовуються активні і творчі форми проведення занять, зокрема оглядові, інтерактивні, проблемні лекції тощо.

Пререквізити: вихідна; **кореквізити:** управління розвитком персоналу в туризмі, інформаційний менеджмент в туристичній діяльності.

Мета і завдання дисципліни

Мета - ознайомити студентів з основами методами в науково-дослідній діяльності, зі стратегією та тактикою, етапами наукового пошуку, сучасними напрямками наукових досліджень в галузі туризму, етапами наукового дослідження, розглянути основні методологічні принципи, методи наукових досліджень, теорію і практику, логіку наукових досліджень, розкрити інформаційне забезпечення наукової роботи, а також розкрити основні методико-методологічні підходи в дослідженні розвитку туристичної індустрії.

Завдання: розкрити теоретико-методологічні основи наукових досліджень; показати значення науково-дослідної роботи; проаналізувати основні методологічні засади формування наукової інтуїції та мислення, напрямки та концепції сучасної туристичної науки; сформувані уміння і навички у виборі напрямку наукового дослідження, розробці програми та проведенні наукових досліджень.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: **знати** передові концепції, закономірності, принципи теоретичних основ наукових досліджень, методи наукових досліджень в туризмі, основи дослідної та професійної діяльності на межі предметних областей туризму та рекреації; **розуміти** теорії та методологію системи наук, які формують туризмологію; **застосовувати** на практиці знання про організацію науково-дослідної роботи; **використовувати** інформаційно – інноваційні методи і технології для написання наукових робіт в сфері туризму.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

Таблиця 3 – Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студента		
			Зміст	Год.	Література
1	Наука як система уявлення про світ	Тема 1 1.Сутність науки; 2. Закони як основа причинно – наслідкових зв'язків	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, поточного тестового контролю	4	[2, 3, 4, 5, 6]
2		Тема 1 3. Етапи розвитку науки. 4.Класифікація наук	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, поточного тестового контролю	4	[2, 3, 4, 5, 6]
3	Теоретична основа наукових досліджень	Тема 2. 1..Структура наукової теорії; 2.Функції наукової теорії.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, поточного тестового контролю	4	[2, 3, 4, 5, 6]
4		Тема2 3.Класифікація наукових теорій; 4.Економічна наука в системі гуманітарного знання.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, поточного тестового контролю	4	[2, 3, 4, 5, 6]
5	Методологія наукових досліджень у туризмі	Тема 3. 1.Методологічна культура науки 2.Особливості традиційної методологічної культури.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, поточного тестового контролю	4	[1, 2, 3, 4]
6		Тема 3 3.Формування нової методологічної культури науки; 4.Наукова парадигма.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, поточного тестового контролю	4	[1, 2, 3]
7	Методи наукових досліджень туристичної галузі	Тема 4 1.Загальні методи наукового пізнання; 2.Методи емпіричного рівня дослідження.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, поточного тестового контролю	4	[1, 3, 7]
8		Тема 4. 3.Методи теоретичного дослідження;	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до	4	[2, 3, 4,]

		4. Спеціальні методи наукових досліджень.	практичного заняття, поточного тестового контролю		
9	Логіка наукового дослідження	Тема 5. 1. Загальна схема наукового дослідження; 2. Організація та планування наукового дослідження.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, поточного тестового контролю	4	[2, 3, 4, 5, 6]
10		Тема 5. 3. Види навчально-дослідницьких робіт; . Характерні особливості написання навчально – дослідницьких робіт.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, поточного тестового контролю	4	[2, 3, 6]
11	Самостійна робота студента в системі навчального процесу	Тема 6. 1. Сутність самостійної роботи; 2. Структура самостійної роботи	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, поточного тестового контролю	4	[2, 3, 5, 6]
12		Тема 6. 3. Вимоги до організації та методики самостійної роботи; 4. Алгоритм використання інформаційних технологій для самостійного опрацювання літератури.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, поточного тестового контролю	4	[2, 3, 5, 6]
13	Організація науково-дослідної роботи магістрів	Тема 7. 1. Загальна характеристика джерел і посібників; 2. Види навчально – дослідницьких робіт.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, поточного тестового контролю	4	[2, 3, 5, 6]
14		Тема 7 3. Особливості написання статей та тез; 4. Структурні особливості написання дипломної роботи. Особливості публічного захисту ДР	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, поточного тестового контролю	4	[2, 3, 5, 6]
15	Методика вивчення наукової, навчальної, навчально-методичної літератури	Тема 8. 1. Методика вивчення наукової літератури; 2. Методика вивчення навчально – методичної літератури.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, поточного тестового контролю	4	[2, 3, 5, 6]
16		Тема 8. 3. Бібліографічний пошук літературних джерел; 4. Методика вивчення навчально – методичної літератури.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, поточного тестового контролю	4	[2, 3, 5, 6]

17	Методи дослідження розвитку міжнародного туризму	Тема 9. 1. Методи дослідження в географії міжнародного туризму; 2. Етапи та методи дослідження розвитку міжнародного туризму	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до контрольної роботи	5	[2, 7]
----	--	--	--	---	--------

Примітка: * Лекції заняття проводяться раз у два тижні по дві години, практичні заняття кожен тиждень по дві години (чисельник чи знаменник відповідно до розкладу занять).

Політика дисципліни.

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно із розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати якісно і відповідно до графіка.

Термін здачі практичної роботи вважається своєчасним, якщо студент здав її на наступному після виконання роботи занятті. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний відпрацювати на кафедрі у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни можуть користуватись як наявним в аудиторіях кафедри комп'ютерним обладнанням, так і власними пристроями (ноутбуками, планшетами, смартфонами). Власними пристроями можна користуватись як для роботи в системі Moodle, так і для доступу до зовнішніх інформаційних ресурсів, які необхідні для виконання практичних робіт та пов'язаних із ними, власних завдань магістерської роботи.

Практичні роботи виконуються індивідуально, згідно з плану, що представлений у робочій програмі та на сторінці викладача в системі Moodle. Під час роботи над практичними завданнями недопустимі порушення правил академічної доброчесності.

Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу.

При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування; засвоєння теоретичного матеріалу з тем перевіряється тестовим контролем; якість виконання, набуття теоретичних знань і практичних навичок перевіряється шляхом захисту індивідуального завдання згідно з робочою програмою дисципліни і робочим навчальним планом.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота			Самостійна робота	Підсумковий контроль
Усний виступ на практичному занятті (мінімальна кількість оцінок - 5)	Тестовий контроль	Контрольна робота	Індивідуальне завдання	(залік)
0,4	0,2	0,2	0,2	-

Оцінювання тестових завдань

Підсумковий тестовий контроль для кожного студента складається з сорока тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 40.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестове завдання	1–10	11–20	21–35	36–40
Оцінка	2	3	4	5

На тестування відводиться 40 хвилин (для закритої форми тестів – по одній хвилині на кожне завдання). Правильні відповіді студент заносе у талон відповідей. При цьому усі граfi для відповідей мають бути заповнені цифрами, що відповідають правильним, на погляд студента, відповідям. Через 40 хвилин студенти здають викладачу завдання з талонами відповідей. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування. Тестування студент може також пройти і в он-лайн режимі в модульному середовищі MOODLE.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється оцінка „задовільно”.

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення усіх оцінок до електронного журналу.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка прийнята в університеті	Бали	Оцінка ECTS	Визначення критеріїв
“5”	4,75-5,00	A	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків.
“4”	4,25-4,74	B	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
“4”	3,75-4,24	C	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
“3”	3,25-3,74	D	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
“3”	3,00-3,24	E	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
“2”	2,00-2,99	FX	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
“2”	0,00-1,99	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Питання для самоконтролю здобутих студентами результатів навчання

1. Мета і задачі курсу “Методологія та організація наукових досліджень в туризмі”.
2. Наукове пізнання і наукове дослідження.
3. Етапи наукового дослідження.
4. Методи досліджень на емпіричному рівні наукового пізнання.
6. Види та джерела наукової інформації.
7. Пошук та накопичення наукової інформації.
8. Бібліографічний пошук інформації.
9. Пошук інформації у мережі Internet.
10. Формування інформаційної бази дослідження.
11. Систематизація та узагальнення емпіричних даних.
12. Узагальнюючі (типові) характеристики явищ.
13. Графічно-візуальні методи узагальнення даних.
14. Сутність і загальна схема перевірки гіпотез.
15. Критерії перевірки гіпотез.
16. Порядкові характеристики набору даних
18. Інформаційна база прогнозування.
19. Точність і надійність прогнозів.
20. Графічний метод в аналізі закономірностей розвитку.
21. Науковий результат: зміст і порядок оформлення.
22. Логіка і методи наукових досліджень.
23. Концепція освіти і навчання у ХХІст.
24. Зміщення парадигм, як основа для розв'язання проблем, що не розв'язуються традиційними способами.
25. Наукова стаття, монографія, тези.
26. Методологічна культура науки.
27. Наукова парадигма.
28. Методологія економічної науки.
29. Етапи розвитку науки.
30. Організація і планування наукового дослідження.
31. Методика вивчення наукової, навчальної, навчально-методичної літератури.
32. Сутність і структура самостійної роботи.
33. Види навчально-дослідницьких робіт.

34. Сутність магістерської роботи, її структура.
35. Вимоги до магістерської роботи.
36. Технологія підготовки магістерської роботи.
37. Правила подання ілюстрацій, таблиць і формул.
38. Оформлення посилань і цитування. Додатки.
39. Захист магістерської роботи.
40. Організація творчої діяльності дослідника.
41. Технологія наукової діяльності.
42. Структура наукового дослідження.
43. Логіка процесу наукового дослідження.
44. Типологія методів наукового дослідження.
45. Поняття науки та її функцій.
46. Наукова діяльність та глобалізація науки.
47. Структура і класифікація науки.
48. Законодавчо-нормативне регулювання науки в Україні.
49. Конкретно-наукові (емпіричні) методи дослідження.
50. Процедури у наукових дослідженнях.
51. Підходи та критерії вибору методів в туристичних дослідженнях.
52. Поняття системи туристичних наук.
53. Взаємозв'язок наук і його використання в наукових дослідженнях.
55. Основні напрями сучасних туристичних досліджень.
56. Методи дослідження в географії міжнародного туризму.
57. Етапи та методи дослідження розвитку міжнародного туризму.

Рекомендована література

Основна

1. Влах М. Теорія і методологія географічної науки: навч. посібник для самостійної роботи студентів / М. Влах, Л. Котик. – Ч.2. : Допоміжні навчальні матеріали. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 138с.
2. Габович А. Г. Основи наукових досліджень: Підручник / А.Г. Габович, С. М. Головань, В. В. Домарев, В. С. Орленко, В. О. Хорошко, Д. В. Чирков – К. : ДУІКТ, 2007–173 с.
3. Мальська М.П., Пандяк І.Г. М.П. Методологія та організація наукових досліджень. Навчальний посібник Київ. Центр навчальної літератури. 2016.
4. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень : Навчальний посібник / А. М. Єріна, В. Б. Захожай, Д. Л. Єрін.– Центр навчальної літератури, 2004.– 212 с.
5. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник. – Полтава: Оріяна, 2012. – 183 с.
6. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / О. П. Кириленко, В. В. Письменний, Н. М. Ткачук та ін.; заред. О. П. Кириленко.– Тернопіль: ТНЕУ, 2012.– 196 с.
7. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Посібник. – К.: Академвидав, 2004. – 208 с.

Додаткова:

8. Горбатенко І. Ю. Основи наукових досліджень: підручник / І.Ю.Горбатенко., Г. О. Івашина.– К. : Вишшашкола, 2001.– 92 с.
9. Науменко О. М. Методика організації наукових досліджень в умовах запровадження комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання [Електронний ресурс].–Режим доступу: <http://archive.ndove.gov.ua/e-journals/ITZN/em20/content/10nomsof.htm>.
10. Топчієв О.Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики: Навчальний посібник. – Одеса: Астропринт, 2005.- 632 с.
11. Шаблій О.І. Основи загальної суспільної географії. Підручник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 444 с.